

केवल मूल्यांकनकर्ता के उपयोग हेतु!

माध्यमिक शिक्षा मण्डल, मध्यप्रदेश, भोपाल

24 पृष्ठीय

केवल परीक्षक द्वारा भरा जावे। प्रश्न क्रमांक के सम्मुख प्राप्तांकों की प्रविष्टि करें।

प्रश्न क्रमांक	पृष्ठ क्रमांक	प्राप्तांक (अंकों में)	प्रश्न क्रमांक	पृष्ठ क्रमांक	प्राप्तांक (अंकों में)
1			17		
2			18		
3			19		
4			20		
5			21		
6			22		
7			23		
8			24		
9			25		
10			26		
11			27		
12			28		
13					
14					
15					
16					

परीक्षक एवं उपमुख्य परीक्षक द्वारा भरा जावे ↓

→ परीक्षक एवं उपमुख्य परीक्षक द्वारा भरा जावे

प्रमाणित किया जाता है कि अन्दर के पृष्ठों के अनुरूप मुख्य पृष्ठ पर अंकों की प्रविष्टि एवं अंकों का योग सही है।
निर्धारित मुद्रा: नाम, पदनाम, मोबाईल नम्बर, परीक्षक क्रमांक एवं पदांकित संस्था के नाम की मुद्रा लगाएं।

उप मुख्य परीक्षक के हस्ताक्षर एवं निर्धारित मुद्रा

ABHAJ SINGH (U.M.S.)
GOVT. H.S.S. EXE. No. 1 MORENA
V.No.-1399

परीक्षक के हस्ताक्षर एवं निर्धारित मुद्रा

ATUL ARYA (U.M.S.)
C.M. RISE H.S.S. GOH
V.No.-9820

2

योग पूर्व पृष्ठ

+

अंक

=

क

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 1

सही विकल्प -

(क) उत्तर - (iii) राजपुरुषः ।

(ख) उत्तर - (ii) षष्ठी तत्पुरुषः ।

(ग) उत्तर - (ii) अत्ययीभाव समासः ।

(घ) उत्तर - (iii) विसर्ग सन्धिः ।

(ङ) उत्तर - (ii) पितृ + आज्ञा ।

(च) उत्तर - (i) कदा + अपि ।

B
S
E

3

+

=

पृष्ठ ३ के अंक

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 2

प्रदत्तशब्दैः रिक्तस्थानपूर्ति — (उत्तर)

(क) 'पराजय' इत्यस्मिन् पदे (परा) उपसर्गः अस्ति ।

(ख) 'दुर्बलः' इत्यस्मिन् पदे (दुर्) उपसर्गः अस्ति ।

(ग) अधिकारः पदे (अधि) उपसर्गः अस्ति ।

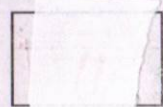
(घ) 'लभते' इति रन्त्ये (लब्) लकारः भवति ।

(ङ) कथयन्ति पदे (बहुवचनं) अस्ति ।

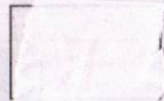
(च) 'वर्तते' पदे (वृत्) धातुः अस्ति ।

B
S
E

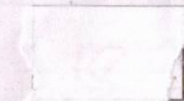
4

+

=

याग पूर्व पृष्ठ

पृष्ठ नं. ६

पृष्ठ नं. ६

प्रश्न क्र.

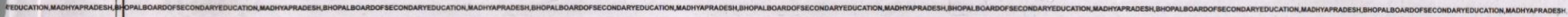
प्रश्न क्रमांक - 3

उचितमेलनं - (उत्तर)

B
S
E

क्रं.	कु	क्रं.	ख
(1)	रसालः	(द)	सहकारः ।
(2)	क्रुपितः	(ल)	शान्तः ।
(3)	कीर्तिः	(अ)	अपकीर्तिः ।
(4)	अल्पज्ञः	(ब)	पुरुषः ।
(5)	ता विनयं ददाति	(अ)	विद्या ।
(6)	वेदाः अति सन्ति	(स)	चत्वारः ।
(7)	तत्र	(र)	अत्ययः ।

पृष्ठ 5 के अंक

प्रश्न क्रमांक - 4

(क) उत्तर - अपादान कारक :

(20) उत्तर - सी

(ग) उत्तर - प्रतापी

(घ) उत्तर - भूमि:

(इ.) उत्तर - पुरुषम्

(च) उत्तर - कपटी ।

(६७) उत्तर - प्रमादम् ।

B
S
E

6

पृष्ठ 6 क अंक

+

=

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 5

आम / न -

(क) उत्तर - आम

(ख) उत्तर - आम

(ग) उत्तर - आम

(घ) उत्तर - न

(ङ) उत्तर - आम

(च) उत्तर - न

B
S
E

7

+

=

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 6

उत्तर - अस्माकं सुचरितानि उपास्य

प्रश्न क्रमांक - 7

उत्तर - रामः मातुः पश्चादं श्रीतुं न इच्छति ।

प्रश्न क्रमांक - 8

उत्तर - महीक्षितम् आद्यः वैवस्वतमनुः आसीत् ।

प्रश्न क्रमांक - 9

उत्तर - सर्वस्य लीचनं नीचा अस्ति ।

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 10

उत्तर - सनयः तनयः प्रतापः अस्ति ।

प्रश्न क्रमांक - 11

(i) उत्तर - कस्य वनगमननिवृत्तिः भविष्यति ।(ii) उत्तर - वत्सराजः किम् गृहाभ्यन्तरे ररक्ष

प्रश्न क्रमांक - 12

उत्तर -

कः कथयति कं प्रति

(i) एक शरीर संहिप्ता पृथिवी रक्षितव्या ।

रामः काञ्चुकीयम्

(ii) अहं न कस्यापि सङ्केतैः नर्तितुं पारयामि । म दालसा कुण्डलाम्

प्रश्न क्रमांक - 13

उत्तर -

श्लोकः

आरभेत हि कुमरिणि ज्ञान्तः ~~ज्ञान्तः~~ पुनः पुनः ।
कुमरियारभमाणं हि पुरन्ध्रं ~~जीर्निषेवते~~ ॥

प्रश्न क्रमांक - 14

उत्तर - 'बुद्धचरितम्' लेखकः ~~अश्वघोषः~~ अस्ति ।

प्रश्न क्रमांक - 15

(अथवा)

उत्तर - छादम्बरी ग्रन्थस्य लेखकः ~~वाणभट्टः~~ अस्ति । अस्य ग्रन्थस्य
नायकः ~~चन्द्रापीडः~~ सन्ति ।

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 16 (अथवा)

उत्तर (1) - वगानां निष्पत्ति निगृहिणी शिक्षाः ।

उत्तर (2) - शब्दानामन्वाख्यानं त्याकरणम् ।

उत्तर (3) - पुराणं शतधा ।

प्रश्न क्रमांक - 17 (अथवा)

(1) उत्तर - शैशवे अथ्यस्त विद्यानाम् ।

(2) उत्तर - रघुवंशिनः वद्विके मुनिवृत्तिम् आप्नरन्ति ।

(3) उत्तर - रघुवंशिनः योगेनान्ते तनुत्पन्नाम् ।

B
S
E

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 18

- (1) उत्तर - अग्निमन संसारे विभिन्नप्रकृतिकः पुरुषा वसन्ति
- (2) उत्तर - स्वप्रकृत्यनुकूलः वरं अपि प्राप्यते
- (3) उत्तर - ग्रहस्थासमः अपि एकः प्रयोगशाला अस्ति

प्रश्न क्रमांक - 19

रिक्तस्थानपूर्ति -

- (1) (पुरा) सिन्धुनः नाम राजा आसीत् ।
- (3) वैवस्वतो मनुनामि (माननीया) मनीषिणाम् ।
- (4) धमन्ति (प्रमदितल्यम्) ।

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 20

(1) उत्तर - संसारे जनाः सुखं ~~इच्छन्ति~~ ।(2) उत्तर - यस्य पार्श्वे धनीपाणिनस्य आवश्यकता ~~वति~~ ।(3) उत्तर - सुखं च धनेन एव प्राप्तुं ~~शक्यते~~ ।

(4) उत्तर - मनसा तु सुखं अनुभूयते !

B
S
E

प्रश्न क्रमांक - 21

(अथवा)

उत्तर - परस्पर प्रीतिमग्नौ भवतो (उपदेशस्य) नास्ति । कौडपि अवकाशः(तदपि) सखीस्नेहः मा भाषायति । भाषा सदैव भाषाभक्त्या(रक्षितत्वा) च । यतो हि धर्मधित्तमसं सिद्धये तथा भाषाभर्तु (सहायिनी) भवति तथा न (कौडपि) अन्यः परस्परमनुवर्तते

[क्र. प. 3]

प्रश्न क्र.

(पत्न्यौ) त्रिवर्ग साधयतः । (पति) यदि प्रभूतं धनम् अर्जयित्वा
गृहमानयति ततः खलु पत्न्याश्चापि (कुपात्रेषु) दीयमान क्षयमेति ।

प्रश्न क्रमांक - 22

(अथवा)

B
S
E

सैवायाम्,

श्रीमन्तः प्रधानाचार्यमहोदयाः

शासकीय कन्या उच्चतर माध्यमिक विद्यालयः

लखनऊ नगरम्

महोदयाः,

सविनयं निवेदयामि यत् मम वनकुस्य आर्थिकी स्थितिः सम्यक्
नास्ति । सः मम शिष्यार्थं प्रतिमासं शुल्कं दातुम् असमर्थः
अस्ति । अतः श्रीमन्तः मम छात्रवृत्तिं दापयन्तु इति प्रार्थयिम् ।

दिनांक - 12/03/25

भवदीया शिष्याः

भारन्ध वानी

कुक्षा = 12

[स.प.उ.]

प्रश्न क्र.

प्रश्न क्रमांक - 23

श्रीहर्षB
S
E

श्रीहर्षस्य कालः द्वादशशताब्दी अस्ति । एष कान्यकुब्जनरेशस्य
 पयचन्द्रस्य सभायाम् आसीत् । श्रीहर्षेण अनेके ग्रन्थाः लिखिताः ।
 येषां सूचना तेन नैषधीयचरितम् नवसाहस्रकचरितम् सगणितम्
 अन्ते दत्ता अस्ति । श्रीहर्षस्य पितुः नाम दीरपण्डितः मातुश्च
 नाम मामल्लदेवी आसीत् । यद्यपि माघस्य अनन्तरम् अनेके
 कवयः अभवन् तथापि च प्रसिद्धिः । श्रीहर्षेण प्राप्ता सा
 अन्यैः न । श्रीहर्षस्य स्वैर्य विचारण - प्रकरणम्
 खण्डमखण्डखाद्यम् , शिवरात्रिसिद्धिः , गौडीवीरकुलप्रशस्ति ,
 छिन्दप्रशस्ति , अणविवर्णनम् , नवसाहस्रकचरितम् ,
 नैषधीयचरितम् च रचना सन्ति ।